

بسم الله الرحمن الرحيم

درس:

مسافرت

موضوع:

احکام

مخاطب:

دانش آموزان پسر مقطع ابتدایی

هدف کلی:

دانش آموزان با مفهوم سفر، آداب و احکام آن می شوند.

اهداف جزئی:

دانش آموزان در این درس با موارد زیر آشنا می شوند:

۱ فواید سفر

۲ آداب سفر

۳ معنای مسافرت

۴ احکام نماز مسافر

۵ آشنایی با وسائل سفر

۶ سیره پیامبر(ص) در سفر

هدف رفتاری(خروجی):

انتظار می رود دانش آموزان بعد از درس، آداب اسلامی را در سفر رعایت کرده و به تکالیف شرعی خود عمل نمایند.

احمد شیاسی

بسمه تعالی

بسم الله
بسم الله
بسم الله
بسم الله
بسم الله
بسم الله
بسم الله
بسم الله
بسم الله
بسم الله
بسم الله
بسم الله
بسم الله
بسم الله

به نام خدای مهربون
خداوند رنگین کمون
خدای هر پیر و جوون
خدا که هست یاورمون
همیشه و در هر کجا
تو مدرسه با هم میگیریم
وقت غذا خوردن بگو
وقت لا لا بلند بگو
در اول کارا بگو
یادت نره بلند بگو
بلند بگو
محکم بگو
قوی بگو
صدبار بگو

همه باهم یک صدا بلند بگید ..... بسم الله الرحمن الرحيم^۱
ما پیرو قرآنیم، خوش خو و مهربانیم...
عادت ما سلام است، سفارش خدا هست...
به پدر و به مادر، به خواهر و برادر...
با هر کس روبه روئیم، اول سلام بگوئیم:
سلام عزت آرد، خیر و سعادت آرد...
نشان دین سلام است، این بهترین کلام است...

بچه های خندون سلام سلام ؛ گل های گلدون سلام سلام.
حالتون خوبه؟ دماغتون چاقه؟ همگی سر حالید؟

^۱ - مربی کلمه ی بسم الله الرحمن الرحيم را کامل روی تابلو مینویسد. به مناسبت ۲۶ آذر روز حمل و نقل

الحمد لله، بنده هم خیلی خوشحالم که امروز در خدمت شما عزیزان هستم. انشاء الله که همیشه مثل الان شاد و سر حال و قیام باشم. خب بچه های عزیزم، حالا من چندتا سوال از شما میپرسم، هر کدومتون که جواب رو میدونه اول اجازه بگیره و بعد جواب بده، اگه جوابش درست بود من از این کارتهای تشویق بهش میدم و هر کسی تا آخر کلاس بیشتر جواب صحیح بده و کارتهای بیشتری جمع کنه، جایزه بهتری میگیره.^۲

خب شروع کنییبیم؟

- ۱- در چه ماهی امام حسین(ع) و یارانش به شهادت رسیدند؟ محرم
  - ۲- قرآن کریم، دارای چند جزء است؟ سی جزء
  - ۳- اسم باغ حضرت زهرا(س) چه بود؟ فدک
  - ۴- یکی از نام های دیگر پیامبر(ص) که در قرآن آمده است؟ احمد
  - ۵- کلمه ی مقابل زرنگی چیه؟ تنبلی
  - ۶- آن چیست که خون در آن جریان دارد؟ رگ
- *احسنت بر شما دانش آموزان باهوش و زرنگ کلاس.

حالا باید اول این شش تا جوابی که با کمک هم دادید رو بگذارید کنار هم تا یک کلمه ی شش حرفی به دست بیاد، حالا من بهتون زمان میدم تا جواب صحیح رو پیدا کنید، هر کس رمز رو پیدا کرد اجازه بگیره و بگه.

مرحبا بکم، رمز ما مسافرت بود. پس حالا همه متوجه شدید که موضوع امروز کلاس **مسافرت** هست.

حالا کی میتونه بگه مسافرت یعنی چه؟

آفرین عزیزم، بله بچه ها همینطور که این پسر گلمون گفتند مسافرت یعنی اینکه از جایی که هستیم به جایی که قصد کردیم، بریم، که به این میگن سفر کردن یا همون مسافرت.

بله، خداوند مهربان در قرآن کریم فرمودند: **سیروا فی الارض (یعنی در زمین سیر کنید).**^۳ مسافرت میتونه دلایل مختلفی داشته باشه مثلا وقتی که برای زیارت امام رضا(صلوات الله علیه) تصمیم میگیریم بریم به مشهد، اونوقت میگیریم ما رفتیم مسافرت زیارتی. یا مثلا وقتی که برای تفریح میرویم به یه شهر دیگه، اونوقت رفتیم مسافرت تفریحی.

^۲ - مربی در طول کلاس با اجرای هرنوع پرسش و پاسخ در قالب های مسابقه ای مختلف به دانش آموزان کارت تشویق میدهد.

^۳ - سوره ی انعام/ آیه ۱۱

یا وقتی که برای انجام کار، به شهر دیگه ای میرویم، این سفرمون میشه سفر کاری.^۴
هرکدوم از این مسافرت ها فایده هایی داره، حالا هرکس فایده های سفر رو بلده دست بگیره و بگه
تا بنویسیم روی تابلوی قشنگمون.

۱- دوست جدید پیدا کردن

۲- کسب تجربه

۳- نشاط و شادابی

۴- به دست آوردن روزی

۵- آشنایی با شهرها و کشورهای مختلف

۶- دیدن مناظر زیبا

حالا میخواهیم یک داستان قشنگ از پیامبر(ص)، پیامبر مهربونمون براتون تعریف کنم ولی باید
خوب و با دقت گوش کنید و وقتی داستان تموم شد چند تا از آداب مسافرت رو که تو این داستان
اومده برام بگید. حواستون باشه هرکس جواب بده از اون کارت خوشگل ها بهش میدم.....

آی قصه قصه قصه نون و پنیر و پسته

قصه دارم براتون یه قصه درسته، نه دست و پا شکسته.

داستان اول:

بسم الله الرحمن الرحيم

پیامبر(ص) با گروهی به مسافرت رفته بودند، در بین سفر حضرت فرمودند تا گوسفندی را آماده
کنند و از آن غذا تهیه کنند. یکی از آنها گفت: من ذبح کردن گوسفند را به عهده میگیرم.
دیگری گفت: پوست کندن آن را من انجام میدهم.

سومی قطعه قطعه کردن گوسفند را بز عهده گرفت و چهارمی پختن و آماده کردن آن را بر عهده
گرفت. حضرت محمد (صلی الله علیه وآله) فرمودند: من هم هیزم جمع میکنم.
عرض کردند: یا رسول الله! این کار را نیز ما انجام میدهیم.

حضرت فرمودند: میدانم که شما میتوانید این کار را انجام دهید ولی خداوند از کسی که بارفقای
خویش همسفر بوده و برای خود امتیاز قائل شود، راضی نیست. پس حضرت برخاستند و به جمع
آوری هیزم پرداختند.^۵

^۴ - مربی از دانش آموزان درباره ی سفرهایی که تا بحال رفته اند، سوال میکند.

^۵ - محمد محمدی ری شهری، "میزان الحکمه"، با ترجمه حمیدرضا شیخی، قم، دفتر نشر دارالحدیث، ۱۳۹۰، ج ۱۲، ص ۵، ص ۳۱۱

خب بچه های باهوش حالا کی میتونه بگه تو این داستان کدومیک از آداب سفر اومده بود؟

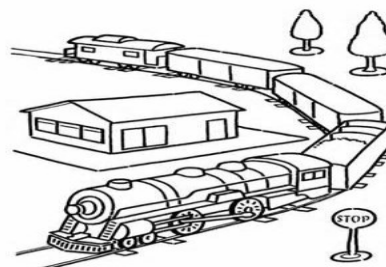
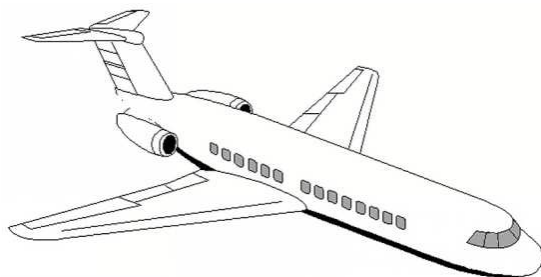
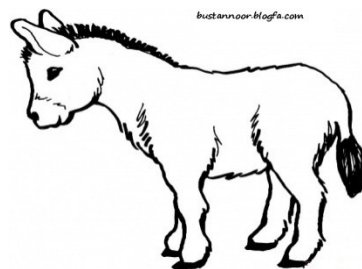
۱- همکاری کردن

۲- خوش اخلاقی

۳- تعیین سرگروه

۴- به تنهایی سفر رفتن^۶

احسنت بر همگی شما پسرهای گل، بله صحیح است. این موارد جزء آداب مسافرت رفتن هست. برای اینکه بتونیم به مسافرت بریم، باید از وسایل نقلیه مثل اتوبوس، قطار، هواپیما، ماشین و ... استفاده کنیم اما چون در زمان های قدیم این وسایل وجود نداشت، مردم برای مسافرت رفتن از حیواناتی مثل اسب و الاغ استفاده میکردند. اما یک وسیله ای که هم در گذشته و هم در حال بعنوان وسیله ی سفر استفاده میشد چی بود؟ به این شکل ها نگاه کنید و جواب بدید.

احسنت بر شما. کشتی وسیله ای است که هم در گذشته و هم اکنون مورد استفاده ی مردم قرار میگیرد. حالا همه یک کاغذ و خط کش بردارید تا با هم کشتی بسازیم.^۷ خب بچه ها حالا میخواهیم با چند عدد یک کلمه ی پنج حرفی به دست آوریم. برای پیدا کردن اون عدد باید به سوالی من جواب بدید:

^۶ - مربی برای یکی از این چهارمورد آداب سفر، حدیثی را با ریتم خاصی با همکاری دانش آموزان بیان میکند مثلا برای همکاری کردن میتواند از این حدیث استفاده نماید: سید القوم خادمهم فی السفر (پیامبر اکرم (ص) فرمودند: سرور مردم کسی است که در سفر خدمتگزار آنان باشد).
^۷ - مربی با استفاده از این عکس ، ساخت کشتی را به دانش آموزان آموزش میدهد.

۱- اولین گردآورنده ی قرآن، امام چندم ما شیعیان است؟ اول

۲- چندمین امام معصوم ما در کشور ایران مدفون هستند؟ هشتم

۳- سوره ی بقره، چندمین سوره ی قرآن است؟ دومین

۴- آن چیست که یکتا و یکدست دارد ولی پا ندارد؟ یک

۵- در بین الحرمین، چند حرم وجود دارد؟ دو

۱ ۲ ۱ ۲

آفرین بر شما، بیست و یک هزار و دویست و هشتاد و یک. حالا هر کس بتونه با یک خط صاف با این اعداد یک کلمه ی پنج حرفی بسازه، یک کارت تشویق میگیره . آفرین بر شما، کلمه ی احکام به دست اومد. بچه های عزیز برای مسافرت رفتن باید احکام سفر رو بدونیم یا اگه بلد نیستیم از کسی که اطلاعات داره سوال کنیم و بعد سفر کنیم. یکی از این احکام، نماز شخص مسافر است که با چند شرط شکسته می شود. حالا برای اینکه بدونیم با چه شرط هایی نماز شکسته می شود یک مسابقه ی گروهی داریم. همانطور که میبینید ما ۹ تا بادکنک رنگی داریم که به هر گروه سه تا بادکنک میدهیم که به یک رنگ است که داخل این سه بادکنک، کلماتی هست که باید اعضای گروه بادکنک ها رو اونقدری باد کنند که بترکه و به کلمه ای که در آن قرار داده شده برسند و سپس با مجموع کلمات این سه بادکنک یک جمله به دست آورند. خب حالا من، ۹ نفر از شماها رو انتخاب میکنم تا به سه گروه سه نفری تقسیم شوید و هر گروه که زودتر جمله ی مورد نظر رو پیدا کرد میتونه اون جمله رو روی تابلو یادداشت کنه.

۱- اگر شخصی، ۴۳ کیلومتر راه طی کند.

۲- کسی که برای کار حرامی مسافرت نرود.

۳- کسی که صدای اذان شهر خود را نشنود.

احسنت این جمله ها به ترتیب نوشته شده روی تابلو می باشد.^۸

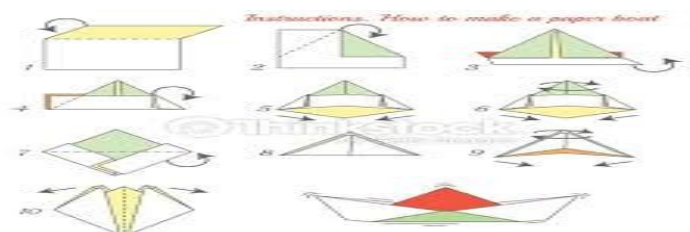
خب بچه ها، وقت خداحافظیه اما قبل خداحافظی مون میخوایم جایزه ها رو بدهیم.^۹

حالا همه دستا بالا

میخوایم با هم دعا کنیم

ای روشنی بخش جهان

ای خدای مهربان

^۸ - مربی بعد از اتمام مسابقه این شروط را مفصلا توضیح میدهد.

^۹ - مربی از دانش آموزان میخواهد به همراه کارت هایی که در طول کلاس به دست آورده اند به وی مراجعه کرده و به حسب تعداد کارت هایی که گرفته اند، جایزه بگیرند.

ای خدای مهربان
ای خدای مهربان
ای خدای مهربان
ای خدای مهربان
ای خدای مهربان
ای خدای مهربان
ای خدای مهربان
ای خدای مهربان
ای خدای مهربان

هم خوبی و هم مهربان
هسنی مرا چون باغبان
منم گلی در بوستان
دادی مرا جان و روان
هم جسم و تن، هم آب و نان
قلبم پر از مهر تو
گوش و زبان در ذکر تو
گویم به شادی این دعا
ما را نگه دار ای خدا